

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

13 mei 2008

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van het Strafwetboek
wat betreft verduistering gepleegd
door personen die een openbaar ambt
uitoefenen**

(ingedien door mevrouw Sarah Smeyers c.s.)

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

13 mai 2008

PROPOSITION DE LOI

**modifiant le Code pénal en ce
qui concerne les détournements
commis par des personnes exerçant
une fonction publique**

(déposée par Mme Sarah Smeyers et consorts)

SAMENVATTING

Wanneer een openbaar ambtenaar in zijn hoedanigheid van ambtenaar onlichamelijke activa, zoals mankracht, onder zich heeft en deze verduistert, is hij momenteel niet strafbaar.

Dit voorstel maakt deze vorm van verduistering strafbaar.

RÉSUMÉ

À l'heure actuelle, le fonctionnaire public qui, en qualité de fonctionnaire, détourne des actifs incorporels, tels que du personnel placé sous son autorité, n'est pas punissable.

Cette proposition rend cette forme de détournement punissable.

<i>cdH</i>	:	centre démocrate Humaniste
<i>CD&V – N-VA</i>	:	Christen-Democratisch en Vlaams/Nieuw-Vlaamse Alliantie
<i>Ecolo-Groen!</i>	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
<i>FN</i>	:	Front National
<i>LDD</i>	:	Lijst Dedecker
<i>MR</i>	:	Mouvement Réformateur
<i>Open Vld</i>	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
<i>PS</i>	:	Parti Socialiste
<i>sp.a+Vi.Pro</i>	:	Socialistische partij anders + VlaamsProgressieve
<i>VB</i>	:	Vlaams Belang

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

<i>DOC 52 0000/000</i>	: Parlementair document van de 52 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
<i>QRVA</i>	: Schriftelijke Vragen en Antwoorden
<i>CRIV</i>	: Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
<i>CRABV</i>	: Beknopt Verslag (blauwe kaft)
<i>CRIV</i>	: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
<i>PLEN</i>	: Plenum
<i>COM</i>	: Commissievergadering
<i>MOT</i>	: moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Abréviations dans la numérotation des publications :

<i>DOC 52 0000/000</i>	: Document parlementaire de la 52 ^{ème} législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
<i>QRVA</i>	: Questions et Réponses écrites
<i>CRIV</i>	: Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)
<i>CRABV</i>	: Compte Rendu Analytique (couverture bleue)
<i>CRIV</i>	: Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)
<i>PLEN</i>	: Séance plénière
<i>COM</i>	: Réunion de commission
<i>MOT</i>	: Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Commandes :

Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : publications@laChambre.be

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Artikel 11 van de wet van 25 april 2007 tot oprichting van het Parlementair Comité belast met de wetsevaluatie bepaalt dat de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie en het College van procureurs-generaal aan het Comité in de loop van de maand oktober een verslag toezienden dat een overzicht bevat van de wetten die voor de hoven en rechtkassen tijdens het voorbije gerechtelijk jaar moeilijkheden bij de toepassing of de interpretatie ervan hebben opgeleverd. Het verslag van de procureurs-generaal behoort uitsluitend tot hun verantwoordelijkheid. Het Hof van Cassatie kan op generlei wijze door deze adviezen gebonden zijn.

Dit verslag bevat ook een hoofdstuk de lege ferenda, waarmee het openbaar ministerie zijn eigen advies aan de wetgever vertolkt.

Het hoofdstuk, opgesteld door de procureur-generaal, bevat een opsomming van de juridische problemen die de arresten van het Hof tijdens het gerechtelijk jaar niet behoorlijk hebben kunnen oplossen omwille van verscheidene redenen:

- rechtsonzekerheid gecreëerd door onvolledige wetgeving;
- onenigheid in de rechtspraak;
- juridische problemen die samenhangen met de toepassing van wetten of met de werking van de rechterlijke macht in het algemeen en van het Hof van Cassatie in het bijzonder.

Het is dan ook aan de wetgever om aan de hand van dit advies zijn wetgevend werk bij te stellen om de ongewenste neveneffecten van enkele wetten ongedaan te maken en om knelpunten in de werking van de rechterlijke macht op te lossen.

Dit wetsvoorstel is dan ook een poging om gevolg te geven aan de adviezen van het openbaar ministerie bij het Hof van Cassatie. Het is gebaseerd op de opmerkingen gemaakt in het jaarverslag 2006 van het Hof van Cassatie.

In een arrest van 31 mei 2006 heeft het Hof van Cassatie geoordeeld dat de onlichamelijke activa, zoals mankracht, niet begrepen zijn in de opsomming van de roerende zaken die vatbaar zijn voor verduistering door een persoon die een openbaar ambt uitoefent zodat de verduistering van mankracht door iemand die een dergelijk ambt uitoefent niet strafbaar is in de zin van artikel 240 van het Strafwetboek.

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'article 11 de la loi du 25 avril 2007 instaurant un Comité parlementaire chargé du suivi législatif dispose que dans le courant du mois d'octobre, le procureur général près la Cour de cassation et le Collège des procureurs généraux adressent au Comité un rapport comprenant un relevé des lois qui ont posé des difficultés d'application ou d'interprétation pour les cours et tribunaux au cours de l'année judiciaire écoulée. Le rapport rédigé par les procureurs généraux relève exclusivement de la responsabilité de ceux-ci. La Cour de cassation n'est aucunement liée par ces avis.

Ce rapport contient aussi un chapitre de lege ferenda, dans lequel le ministère public formule son propre avis à l'intention du législateur.

Le chapitre rédigé par le procureur général énumère les problèmes juridiques auxquels les arrêts de la Cour n'ont pas pu apporter de solution satisfaisante au cours de l'année judiciaire, et ce, pour diverses raisons:

- insécurité juridique due à une législation lacunaire;
  - manque d'unicité de la jurisprudence;
  - problèmes juridiques liés à l'application des lois ou au fonctionnement du pouvoir judiciaire en général et de la Cour de cassation en particulier.

Il appartient dès lors au législateur d'adapter, sur la base de cet avis, son travail législatif afin de supprimer les effets non désirés de certaines lois et d'apporter une solution aux problèmes de fonctionnement du pouvoir judiciaire.

La présente proposition de loi tente donc de donner suite aux avis rendus par le ministère public près la Cour de cassation. Elle se fonde sur les observations formulées dans le rapport annuel 2005 de cette Cour.

Dans un arrêt du 31 mai 2006, la Cour de Cassation a estimé que les avoirs incorporels, tels que la main-d'œuvre, ne sont pas compris dans l'énumération des choses mobilières pouvant être l'objet d'un détournement par une personne exerçant une fonction publique, de sorte que le détournement de main-d'œuvre par quiconque exerce une telle fonction n'est pas punissable en vertu de l'article 240 du Code pénal

Volgens de rechtsleer omvat daarentegen de nieuwe strafbaarstelling misbruik van de goederen van de rechts-persoon – die bij artikel 492bis van het Strafwetboek is bepaald – het gebruiken voor persoonlijke doeleinden van de mankracht van een rechtspersoon wat betreft de burgerlijke en handelsvennootschappen alsook van verenigingen zonder winstoogmerk.

Dit wetsvoorstel wil het mogelijk maken om ook in dezelfde strafbaarstelling te voorzien in het geval van misbruik van de goederen van de vennootschap ten nadele van de Staat of van andere openbare organen. Artikel 240 van het Strafwetboek dient daartoe te worden gewijzigd.

Sarah SMEYERS (CD&V – N-VA)
Els DE RAMMELAERE (CD&V – N-VA)
Mia DE SCHAMPHELAERE (CD&V – N-VA)
Katrien SCHRYVERS (CD&V – N-VA)
Raf TERWINGEN (CD&V – N-VA)

Selon la doctrine, la nouvelle incrimination englobe, quant à elle, l'abus de biens de la personne morale – prévu à l'article 492bis du Code pénal – l'utilisation, à des fins personnelles, de main-d'œuvre d'une personne morale en ce qui concerne les sociétés civiles et commerciales ainsi que les associations sans but lucratif.

La présente proposition de loi vise à permettre de prévoir la même incrimination en cas d'abus de biens sociaux au préjudice de l'État ou d'autres organes publics. L'article 240 du Code pénal doit être modifié à cet effet.

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 240 van het Strafwetboek, vervangen bij de wet van 10 februari 1999 en gewijzigd bij de wet van 26 juni 2006, worden de woorden «of onlichameijke activa, zoals mankracht,» ingevoegd tussen de woorden «roerende zaken» en de woorden «verduistert».

8 april 2008

Sarah SMEYERS (CD&V – N-VA)
Els DE RAMMELAERE (CD&V – N-VA)
Mia DE SCHAMPHELAERE (CD&V – N-VA)
Katrien SCHRYVERS (CD&V – N-VA)
Raf TERWINGEN (CD&V – N-VA)

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

Dans l'article 240 du Code pénal, remplacé par la loi du 10 février 1999 et modifié par la loi du 26 juin 2006, les mots «ou des actifs incorporels, tels que du personnel,» sont insérés entre les mots «effets immobiliers» et les mots «qui étaient entre ses mains».

8 avril 2008